

РД 59-108
05. 11. 2018г.

ПРОТОКОЛ № 27

от заседание на Съвет по животновъдство,

проведено на 17.10.2018 г., в МЗХГ, зала „Голям колегиум“

На 17.10.2018 г. от 14:00 часа в Голям колегиум под ръководството на министъра на земеделието, храните и горите г-н Румен Порожанов се проведе заседание на Съвета по животновъдство.

От страна на МЗХГ, освен членове на Съвета присъстваха още: Георги Праматаров – директор на дирекция ДПИЗП; Дора Ненова – директор на дирекция ДПР; д-р Лора Пастухова-Джупарова – директор на д-я ПАВ; Румен Яначков – нач. отдел, дирекция ДПР; От страна на ДФЗ: П. Славчева - зам. изпълнителен директор; Станислав Главчев, Янислав Янчев, Мартин Крушарски; От страна на БАБХ: д-р Гъонова, д-р Иванова; други присъстващи: Венцислав Върбанов, Георги Николов, Иван Чальков, Валентин Димитров, Димитър Добрев, Бранимир Боянов, Тодор Георгиев, Любомир Коюнджийски.

Заседанието беше открито от министър Румен Порожанов, който представи дневният ред:

1. Информация за резултатите от извършената проверка на животните под селекционен контрол от Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството.

2. Информация във връзка с изплащане на средства по преходна национална помощ за едри и дребни преживни животни.

3. Разни.

Министър Порожанов – припомни на присъстващите, че на предходното заседание е разпоредил извършване от страна на ИАСРЖ на проверка на развъдните асоции – дали животните под селекционен контрол отговарят на изискванията. Даде думата на изпълнителния директор на ИАСРЖ за докладване на резултатите.

Георги Йорданов – представи резултатите от проверката за породна принадлежност, типичност и идентификация на животните под СК – в табличен вид под формата на презентация:

- Сектор говедовъдство – през 2016 г. броя на животните се е увеличил с 37 318 спрямо 2015 г. През 2018 г. броя на кравите под СК е със 153 по-малък.

- Сектор овцевъдство - 2016 и 2017 г. са най-критични – през 2016 г. овцете под СК са с 64 083 броя повече спрямо 2015 г., докато през 2017 г. броя на животните е увеличен с 82 999 спрямо 2016 г.
- Козите под СК през 2016 г. са се увеличили с 8 272 бр. спрямо 2015 г.

Такава е ситуацията на изхода. Обърна внимание на присъстващите представители на развъдните организации, че е важно какви животни влизат под селекционен контрол (на входа). След извършените проверки от страна на ИАСРЖ от селекционен контрол през 2019 г. ще отпаднат брой животни както следва по видове:

- 4008 бр. крави – които представляват 3,32 % от общия брой под СК;
- 58 409 бр. овце и кози – които представляват 14,81 % от общия брой под СК;

С доклад до министъра предлага през 2019 г. и за ДРД има доказване на произход чрез ДНК анализи. До края на годината проверките за породна принадлежност продължават, както и снемането на животни от СК от следващата година. Обект на проверка ще бъдат и биволовъдните асоциации, респективно и животните.

Министър Порожанов попита, визирачки различния процент намаление на животни в развъдните асоциации (РА), значи ли това че има различен подход на работа. Правени ли са срещи, на които да се коментират всички изисквания?

Георги Йорданов коментира, че срещите са регулярни, що се касае за съвета по генетични ресурси, но има още какво да се желае особено по отношение на водената документация от страна на РА.

Симеон Караколов – срещите са регулярни през последните 2-3 години, вземат се решения, които не се изпълняват. През 2016 г. се взе решение да не се увеличават животните с повече от 20% на РА. Ако това е било спазено, субсидията на глава животно под селекционен контрол щеше да е над 100 лв. Годишно влизат под СК 80-90 хил. животни без произход. Ако едната асоциация не ги приеме, те отиват в друга асоциация която ги приема. От бюджета на асоциациите за заплати отиват 70-80% от средствата.

Атила Седефчев счита че големия проблем на всички породи е, че има много разхлабени рамки за породност. Развъдните програми трябва да са публични за да се видят породните описание. Имаме стари автохтонни породи, при които има стари описание, има препарирани животни, има образци в Селскостопанския музей.

Абсурд е да се вкарват животни, които нямат нищо общо с породата. Предложи да се изчистят породните описания за да бъде ясен стандарт за всяка порода. Това е бавен процес и няма да стане бързо, но след това да се затворят регистрите и да се стъпи само върху възпроизвъдство и нарастване на популацията от приплоди. Популациите разплодни животни се използват по-дълго.

Мария Степанчева оценява огромния труд на ИАСРЖ. Сега проверката е по развъдни книги, но следващите трябва да се правят в стадата. При една такава проверка ще отпаднат около 30% от животните. Да се види дали в елитните стада има изкуствено осеменяване.

Цветан Цочев изрази несъгласие с изказването на Степанчева и посочи че в неговата асоциация на 99% проверката е била на място. Не е редно да се говори че проверката е била само документална.

Георги Йорданов поясни, че при биволовъдите не е правена проверка. Проверявани са само стадата с овце, кози и говеда, като са правени и проверки на място. Голяма част от животните са паднали именно при проверките на място. Документите на една голяма част от развъдните организации са водени много добре. Насочи вниманието на присъстващите, че именно развъдните организации са тези които допускат животните под селекционен контрол и те са отговорни за случващото се. Припомни, че са взети административни мерки за подобряване на контрола на разходването на средствата. Задължително ще се изисква индивидуалния сертификат за животното да се подписва от председателя на асоциацията или от упълномощено от него лице. Да се носи отговорност от председателите за достоверността на сертификатите. Въведе се и ДНК анализ в говедовъдството през тази година.

Заместник-министр Янко Иванов посочи, че тези проверки са показвали, че се върви в правилната посока. Трябва да има две нива на контрол. Едното е на ниво развъдни асоциации, които трябва да осъществяват контрола на място, като спазват всички добри селекционни практики, водени от едни и същи критерии, а не едната асоциация да елиминира или бракува животни, а другата да ги взема и ги вписва в регистрите. Второто ниво е на официалния контрол от ИАСРЖ – това което се прави в момента. При драстичен скок в броя животни под СК да се реши какво да се прави с РА, която вкарва нетипични животни в родословната книга.

По отношение идентификацията на плъменните животни – да се поставят болуси за да няма измами и нерегламентирано премаркиране. Да се признае 1-3%

смъртност и да се даде възможност на РА да си попълнят стадата с нови племенни животни, за да не се подтикват към нелегални действия.

Да има минимални прагове, под които да не се вкарват животни под СК.

Димитър Зоров – похвално е, че започваме да изчистваме къщата си от брака. Наясно сме, че всичко това започна с отваряне на схемите за животни под СК. Относно изкуственото осеменяване за говедата е лесно да се проследи – фирмите за внос на семенен материал не са много – вземат се бройките внесени дози и фермите, с които работят и се вижда общата картина. В овцевъдството се работи с разплодници и по-малко изкуствено осеменяване. В асоциациите, при които са отстранени под 1% от животните е ясно, че са си вършили работата. При останалите явно компромисите са били много.

Дарина Шишкова попита какво ще стане с животните, които отпадат от СК по критерия за възраст – на млади животни с ушни марки от стари животни. Какво ще се случи с агроекологичната дейност? Най-добрия критерий е генетичния състав на стадото, а не възрастта. Типичността да бъде първи критерии.

Димитър Георгиев предложи в Наредбата № 3 за 2019 година за схемата по ПНДЖ и обвързаната подкрепа, да се включи и хуманно отношение, като животните над 84 месеца също да бъдат включени. Животните, които са над 96 месеца и са около 10% да не подлежат на субсидиране. В допълнение, той изрази съмнение за общия брой на овцете в страната – 1,3 млн., а в действителност не са толкова.

Трифон Цветков подкрепи казаното от проф. Георгиев и то се отнася не само за овцете, а и за говедата, защото практиката показва, че в информационната система има виртуални животни, които са над 20 години и ако това нещо не се регулира, нищо не правим.

Симеон Караколов се обърна с предложение към БАБХ. Години наред откакто е започната Схемата за животни под селекционен контрол, тези които са отпаднали от асоциациите продължават да фигурират в системата на БАБХ като допустими. Да го обясня по друг начин – предлагани са в системата да речем 100 хиляди овце 2017 г., 2018 г., ако част от тези 100 хиляди овце са отпаднали от схемите чрез асоциациите, те продължават да фигурират в системата на БАБХ.

Предложението е БАБХ да изчистят тази година всички животни под селекционен контрол, за да могат да вкарат наново тези, които са актуални към момента.

Атила Седефчев има идея да се пристъпи отново към категоризация на стадата, защото към момента фокуса ни е към индивида, животното, но според него,

ако искаме да имаме правилна селекция трябва да се фокусираме към стадата, тоест едно стадо, което е да речем 100 овце абсолютно в типа на породата и е кочопроизводител е много по-ценено от друго, което е с 200 овце, от които 100 са породисти, а 100 са нетипични. Трябва да стимулираме фермера да отива към качествена селекция. Пак да имаме елит, възпроизводителни и стокови стада.

Относно ограничението във възрастта – до него се стигна, защото имаше друго ограничение в ниския праг, тоест не се субсидираха животните, които бяха под една година. Заради това нещо някои фермери започнаха да слагат марки от старите животни на младите, за да продължат да получават субсидии. В момента, ако се сложи горен таван, ще започне обратния процес – на стари животни, които са ценни за фермера ще им се слагат марки от млади.

Георги Йорданов взе думата за да отговори на поставените въпроси.

На г-жа Шишкова – на всички ни е ясно, че селекционната наука и практика е сложна научно-приложна дейност. Говорим за млади животни със стари марки. Селекцията започва от идентификацията и произхода. За какъв селекционен процес може да се говори, като не сме сигурни в идентификацията и произхода на животното?

На г-н Караколев по въпроса за снемането на животните от селекционен контрол. Всяка една развъдна организация, в края на годината представя списък за снемане на животни от селекционен контрол, които в предходната година са отпаднали. Когато асоциацията не представи такъв списък, такива животни остават в системата. Да, факт е това нещо. Животни се снемат от ВетИС само, когато развъдната организация представи списък тези животни да бъдат снети от контрол.

На г-н Седефчев – същият много пъти е поставял въпроса за селекционната пирамида. Така е, но нито Закона за животновъдство, нито разпоредбите, нито селекционната програма ограничават това нещо. Всяка една развъдна организация е длъжна да построи тази селекционна пирамида - нуклеус, репродуктор, стокова част.

Димитър Зоров изрази становище, че системата има нужда от почистване, но не с 3%, а поне с 10%, тъй като и в момента има заклани животни, които са в системата. Единственият начин за сваляне от системата е с екарисажна бележка и с бележка от кланица. Също и пътен лист, ако се отвива в друго стадо, но това не е почистване. С годините този въпрос не е решен. Ако трябва да се отвори системата за един месец, дали е законно или не, но по-добре фермерите да имат възможност да си почистят стадата, както и ветеринарните лекари - ВетИС, и след това да останат само наличните животни.

Бойко Синапов смята, че по отношение на селекцията това, което е свършено и взетите решение на този етап е доста и е първата крачка към

развитието ѝ. Колко години правим селекция и така по този начин корекция не беше правена досега, няма защо да се заблуждаваме. Нека да оценим труда на Агенцията по селекция.

Другото, което е важно е самоконтролът на самите асоциации. Моята организация има 16 селекционера с 10 000 крави, а има колеги, които имат 50 000 крави и имат трима селекционера. За мен е необяснимо това нещо: Заблуждаваме се, че правим ефективна селекция и на мен ми стана ясно още миналата година, когато влезна обвързаната подкрепа. За една млечна овца се изискват 70 литра мляко – оказа се, че е много. За една млечна крава - 4 тона мляко – пак е много. Нека да погледнем последните две години как рязко са скочили животните под селекция, бюджетът е един. Ние лъжем себе си.

Министър Порожанов обърна внимание, че трябва да има разумни критерии за капацитета на РА - за еди-колко си единици животни трябва да има минимум от еди-какви си специалисти, за да не се получава асоциация да обслужва голям брой животни, без необходимия брой селекционери.

По отношение на парите за селекция - вече стигнаха 5-6 милиона годишно. Много проби се взимат, които се заплащат. Затова съм дал ясни указания да се проверят дали се правят тези преби, да се направят засечки в лабораториите, защото не желая да се дават пари за неща, които не се извършват.

Трябва да защитим качествените животни с ясна селекция. Парите няма да намалеят, животните сигурно ще се увеличат, но нека да се увеличат на база на естествения прираст на стадата. И предния път го коментирахте, когато има животни от внос, които отговарят на изискванията, те няма как да не влязат в една или друга селекционна развъдна дейност.

Милена Гънова (БАБХ) – отговори на г-н Караколов във връзка със забележката за това, че не се изваждат и не се отделят селекционни животни. Има договореност между ИАСРЖ, Министерството на земеделието, храните и горите и Агенцията актуализацията във връзка със селекционните животни да се изпълнява от Изпълнителната агенция по селекция, така че ние нямаме информация кои животни са махнати и отстранени от селекционен контрол. След като разбрахме от г-н Йорданов, че е задължение на РА да предостави списъци, мисля че въпросът е решен.

Във връзка със забележката за съществуващите животни, които са виртуални - факт е, че има такива, но не е истина, че не могат да бъдат отстранени. Има начини, прави се писмено уведомление от собствениците. Това е било незаконен транспорт или незаконно клане и на база това писмено уведомление тези животни могат да бъдат актуализирани. Истината обаче е, че повечето животновъди не желаят да го правят, защото по този начин доказват, че имат незаконна дейност,

осъществена през годините - за това се изготвя акт за установено административно нарушение. След като Вие сте големи фермери, големи животновъди и имате никакви претенции за каквото и да било, документацията Ви трябва да е в ред и нещата трябва да се правят законно.

Димитър Добрев изрази мнение относно проверката. Бургаски и Ямболски регион бяха забранени за влизане. В другите региони стадата се провериха не само документално, но и на място. В нашата организация около 20% от животните под селекционен контрол отпаднаха, обаче има напрежение в трите ни области, защото тук са концентрирани 90% от животните. Не можем да си бракуваме овцете, не можем да ги реализираме, защото има забрана. Какво да ги правим оттук нататък?

Георги Николов сподели, че има голям проблем. Има фермер в едно село в Тетевен, който има 50 обекта и непрекъснато злоупотребява. Пише, че има по 90-100 овце и взема пасища за тях. За същия фермер казах, че носи марките в куфарчета и бях даден на съд. Вчера ми излезе решението – окръжният съд го осъди да ми заплати разносите, но затова две години ходя по мъките. Продължават да му откриват обекти в заден двор. Отива при някоя бабичка и казва: „Бабата има пет крави, без ушни марки, тези крави са мои“. Отива на делото бабичката и казва, че той й е дал кравите да ги гледа. Това не може да продължава! Смятам, че Вие трябва да предприемете никакви действия.

Министър Порожанов се поинтересува какво прави директора на областната служба в Ловеч? По тази повод помоли доц. Иванов да провери този случай на място.

Дарина Шишкова подкрепя становищата на колегите Караколов и Зоров, не е съгласна с изказването на господин Цветков, че ветеринарните лекари нямат никаква вина за създалата се ситуация. Няма да се търси вина обаче, за да има виртуални животни в едно стадо – къде са личните лекари? Знае се, че когато се прави пререгистрация фермерите се натоварват излишно да плащат такса екарисаж, а такъв няма. Къде наистина да си изпишем животните?

Министър Порожанов каза, че темата е по-дълбока, ако трябва да се направи специално заседание по въпроса с БАБХ в целия му капацитет. В момента няма регистрирани свине в дворовете, а частнопрактикуващите лекари ги лекуват. Трябва да им се им се каже, че има закон – да се регистрират. Откъде идва приплода, няма произход, няма нищо. Няма да има и обезщетения. Това е специална тема.

Втора тема, която смята че е важна, не само за животновъдния, за аграрния сектор и въобще за Сектор „Земеделие“, следователно и за цялата икономика. Това е темата за работната ръка - всякакви добри инициативи, макар и бавно да се случват са обречени на неуспех, след като няма кой да работи.

Трябва да се направи едно специално събиране с бранша във формат с абсолютно всички отрасли за работната ръка и да излезем с едни послания към Министерство на труда и социалната политика, към другите органи за вземане на мерки за работната ръка.

Цветан Цочев с един кратък въпрос - действително се дават много пари за селекция и всяка година се увеличават. Искам да попитам докога ще продължава практиката развъдни организации, които нямат увеличение 2017-2018 година на броя на животните, също да бъдат санкционирани за сметка на тия, които са си увеличили поголовието? Досега практиката е точно такава – солидарно всички биваме орязани, независимо дали имаме увеличение на животните, или не.

Георги Йорданов отговори, че когато една развъдна организация увеличава своите бройки, а другите не, вече се получава дисбаланс, всички получават еднакво подпомагане, от там се получава редукцията за брой животно.

Мария Степанчева предлага бюджетът да се диференцира по въдства.

Румен Андреев (Асоциация на индустриталното свиневъдство в България) – имаме сведения, че е започната регистрация на нерегистрирани досега свине във ферми тип „заден двор“. Този фермер първо е трябвало да бъде санкциониран съгласно Закона по ветеринарномедицинската дейност, а не да бъде регистриран и след това държавата да заплаща тези животни при клането.

Министър Порожанов: Те не могат да регистрират съществуващ обект, без да наложат глобата от 500 лв., която е минималната.

Трифон Цветков счита, че в закона има вакуум по отношение на регистрацията на тези обекти и ние обсъждахме предложения за промени. Интересува се кога тези промени ще влязат в сила, където генерално въпросите ще бъдат решени?

Заместник-министр Янко Иванов – обсъждахме промени, които трябваше да помогнат на БАБХ да решават казуси от спешен порядък. Ставаше въпрос за въвеждане на превантивно клане, защото в сега действащия Закон за ветеринарномедицинската дейност има два вида клане – едното е клане с диагностична цел, другото е санитарно клане. Нямаме формата превантивно клане, тоест да очистим някакви коридори или пояси около големите ферми или там, където са ферми под риск, каквато практика има в другите държави.

Закона за ветеринарномедицинската дейност се нуждае от много сериозна и цялостна промяна, защото от момента, в който той е приет, досега са правени над 20 изменения и допълнения, но това е кърпеж.

Ако ми се възложи, бихме сформирали един екип и да започнем цялостен ремонт, да създадем изцяло нов закон, а в рамките на тази промяна, която вече сме

направили, мисля, че ще е пусната за съгласуване между отделните министерства, но тя решава само този казус, който е с превантивното клане, а не другите въпроси.

Димитър Зоров се обърна към д-р Гъонова, добре е да съблюдаваме работещи решения. Вашето е фермерът да пусне уведомление, но дори и най-добросъвестния ако намали броя животни, няма да вземе никаква субсидия по кръстосаното съответствие, защото не отговаря на правилата. Иначе ще продължи да товари системата и другите ще вземат по-малко субсидия.

Министър Порожанов се обърна към д-р Цветков, възможно ли е да се възложи нормативно, да се направи инвентаризация с никакво решение от страна на частнопрактикуващите лекари?

Трифон Цветков отговори, че е възможно. Говорим за актуализация и това се прави в края на годината, когато ще се подпишат новите договори със стопаните.

Министър Порожанов - имаме имунопрофилактична програма. Тази имунопрофилактична програма ние я финансираме с няколко десетки милиона. Това какво означава: върху ушните маркери ли сме слагали ваксините или върху живите животни?

Трифон Цветков - абсолютно гарантирам затова, че имунопрофилактичната програма се изпълнява върху наличните животни. Това може да се докаже във всеки един момент, като се извършва контрол от съответните специалисти.

Симеон Караколов - липсата на инвентаризация е едната страна, а другия проблем е, че асоциациите нямат активен достъп до системата, в която те могат своевременно да изчистват тези животни.

Това е предвидено законодателно, но то не се случва и носи финансово бреме на фермерите, тъй като служител на асоциацията може да маркира животното абсолютно бесплатно. Сега фермерите плащат на ветеринарния лекар да му постави марка. Таксата е 1, 2, 3 лв., зависи от региона и от бройките. Това нещо може да се прави от асоциациите. Може да се организира един курс на обучение в БАБХ и те да получат активен достъп.

Венцислав Върбанов - от проверката се вижда за колко кратко време, колко животни отпадат, което освобождава един ресурс. За разлика от предните две срещи в момента няма напрежение, защото вече има ресурс.

Единственият начин е, да се даде един прозорец, през който да се изчистят тези животни, без санкции. Ако се даде срок от 15 ноември до края на годината, във връзка с инвентаризацията, която ще се прави във фермите, всички тези животни да бъдат изчистени от системата и да се знае, че от 1 януари влизаме с реални животи. Това се предлага от няколко места, посъветвайте се с юристи.

Министър Порожанов - трябва да се види нормативно, една промяна няма да стане толкова бързо.

Танчо Колев - тези виртуални стада не са само при собствениците. Има и в БАБХ и те трябва да се изчистят от системата. Има обект, на който собственика е починал преди три-четири години и това стадо се води още на него. Тези, които не са регистрирани и нямат ушна марка не излизат в общия регистър на БАБХ. Значи няма измама в имунопрофилактиката, не се води като бройка в държавата.

Министър Порожанов смята, че тази тема е доста сериозна и си заслужава да има нарочен съвет.

Да се подгответим с малко информация предварително, която да съпоставим с БАБХ и да направим предложения както с инвентаризацията, така и какво плащаме по имунопрофилактичната програма.

Атила Седефчев се поинтересува: имаме 80 или 100 дневен период за задържане на животни. Ако може някой да каже официално, докога е срокът на задържането по агроекология - докога са проверките и кога е прозореца, в който стадата ще могат да си извършват ремонта, да бракуват животни, за да могат следващата година да започнат на чисто с нови.

Живко Живков отговори, че срокът за задържане на животните е в зависимост от ангажимента по агроекологичните плащания - той е пет години.

Мария Степанчева допълни - пет години запазваш този ангажимент за бройките, но по всяко време можеш да си правиш ремонт, като пишеш уведомително писмо до Фонда в 7 дневен срок, че това животно заместваш с друго животно.

Точка втора – Информация във връзка с изплащане на средства по преходна национална помощ за едри и дребни преживни животни

Министър Порожанов - по точка втора искаме да Ви запознаем какво ще вземем като решение днес на Управителен съвет. Миналата година беше даден приоритет на овцевъдството при разпределението на средствата, но тази година ние дадохме де минимис и други средства. Смятаме ресурсът да бъде разпределен справедливо, като нашето предложение е да може да се платят 50% от ставките както в овцевъдството, така и в говедовъдството. Ще помоля г-жа Кръстева да даде малко повече данни като числа.

Заместник-министр Вергиния Кръстева - очаква до края на седмицата окончателните данни като числа, допустими бройки по двете схеми за изплащане. Определени са 50% от ставките и по двете схеми, като ставките са индикативни, защото нямаме окончателни бройки.

В разговор с Фонда се очаква плащане на Схемата за говеда и биволи ПНДЖ1 да стане в края на този месец, плащане по Схемата за овце и кози майки ПНДЖ3 да стане в началото на месец ноември. Това са първи траншове по двете схеми, в размер 50% от определените ставки по двете схеми. Общийт размер е около 35 miliona по двете схеми – 19 miliona по ПНДЖ1 за говеда и 16 miliona по ПНДЖ3 за овце и кози майки. Другите 50% от следващия бюджет.

Министър Порожанов – има едни 5 miliona, за които се боря с министър Вл. Горанов да ги даде допълнително. Веднага ще ги калкулираме към тази сметка, но ако не се случат бързо знаете, че може да плащаме само на два пъти. Не мога после да доразпределя петте miliona. Ще стане ясно до края на ноември. Ако трябва ще задържим два дни, за да може да калкулираме и тези пари. Останалите ги плащаме по най-бързия начин, около 15-20 януари – след като мине постановлението за бюджета.

Румен Люцканов (Асоциация на животновъдите в Странджа) постави един много наболял въпрос. Масово не се подават документи за мляко в момента, защото в службите не знаят още какво да правят. Факт е, че върви приема на документи за доказване на млякото. Масово колегите не подават документи, защото от службите им казват, че нямат още яснота по този въпрос.

Заместник-министр Вергиния Кръстева отговори, че е уточнено, как по служебен начин седемте общини, в които има чума по дребни преживни животни, на ДФЗ ще им бъдат дадени животновъдните обекти в тези области, ще се качи такова съобщение, така че хората, които имат животновъден обект в тази област, не е необходимо да доказват с документи реализацията.

Министър Порожанов – добре би било да има информация за това.

Ще помоля д-р Иванов да коментира реализацията в трите области в момента, защото не би следвало да е толкова драматично.

Заместник-министр Янко Иванов – ограниченията са факт и те бяха наложени с решение за изпълнение на Европейската комисия от 8 октомври, като ограничението ще трае до 28-и декември. Само че това не ограничава движението вътре в тези три области и особено, когато се касае за клане, а кланици и мандри има там.

Любомир Кулински – първоначално решението беше в по-сурор и по-критичен вид, защото се искаше в трите административни области – Бургас, Ямбол и Хасково, цялата продукция да се заключи във всяка една от тях, там да се колят животни, там да се продава млякото. Ние възразихме по няколко пункта, при което Комисията се съгласи и от трите области образуваха една.

Каква е ситуацията, първо, с кланиците? В тези три области имаме две кланици в област Хасково и две кланици в област Ямбол, които официално в

момента колят дребни преживни животни. Производственият капацитет към момента на тези четири кланици е общо 540 дребни преживни животни на ден. Толкова имат капацитет да заколят, за толкова имат хладилни съоръжения, толкова могат да реализират. Едната е с 50 броя – „Бай Течо“ в Ямбол, другите са малко по-големи, но 540 животни на ден както и да го сметнем не е малко.

За млекопреработвателните предприятия положението стои малко по-добре, защото имаме шест в Бургас, шест в Хасково и една в Ямбол, тоест имаме 13 млекопреработвателни предприятия, но откъде според нас ще започне да произтича проблема. Проблемът ще започне да произтича от решението на Комисията на цялата продукция от месо и мляко да се слага печат диамант, тоест за вътрешен пазар и тя да се реализира само на територията на тези три области, които Комисията е посочила.

За сега имаме капацитет и като кланици, и като мандри да се поеме това мляко, но ще има проблеми с реализацията на продукцията както от месо, така и от мляко, защото ограничението за териториалната реализация на тези продукти ще остане до 28-и декември.

Янка Попова сподели, че фермери от тези три области не спират да звънят, тъй като техните мандри-изкупвачи преустановяват изкупуването на млякото им. Ако има мандри в тези области, колко от тях в момента работят?

Румен Люцканов каза, че мандрата във Веселие работи на пълни обороти.

Янка Попова предложи да се направят срещи по места, да се успокоят хората, да им се дадат варианти, защото има колеги, които ги убиваме.

Министър Порожанов попита какво може да им се предложи.

Янка Попова каза, че самите фермери имат предложения. Тяхната идея беше да насочим някакво подпомагане към самите изкупвачи, за да ги стимулираме да ни купят продукцията. Кой ще е този, който ще купи моята продукция с щемпел? Хората наистина са изправени в ситуация да не знаят какво да правят. Говорим за мляко и месо добито от тези три области, и че то може да се реализира в същите тези области. Коя е тази мандра, която ще купи това мляко и после ще се чуди какво да прави? От тяхно име апелирам, защото разбирам какво означава да си изправен пред фалит. Г-н Иванов, Вие сте говорили с някой от тези фермери. Трябва да измислим нещо.

Министър Порожанов каза, че идеята не е лоша, но не вижда под каква форма може да се подкрепят – парично или със субсидия да се стимулират мандрите. Чисто юридически няма такава форма.

Танчо Колев – тези колеги са си предавали млякото и преди тези обстоятелства на мандри, които са извън територията. В момента, когато става проблемна тази територия, мандрите отказват да им вземат продукцията,

същевременно другите мандри, които са в областта и те отказват да я вземат. Това е целия проблем, защото самата област е проблемна.

Министър Порожанов предложи да се организира заедно с БАБХ среща с тези мандри, да се види как те виждат нещата.

Димитър Зоров има предложение в тази насока. В трите региона във всички търговски обекти да се продават продуктите от овче мляко, които да са местно производство, както и месото. Те ще останат с остръ дефицит, защото нито има толкова мляко, нито толкова мясо колкото продават Билла, Кауфланд и др. вериги. Проблемът е решен. Издавате една заповед, в която достъпа на продукти от същия вид каквито са местното производство в тези региони да не влизат в търговските обекти.

Любомир Кулински - колегите са прави – в момента не е сезон, добивът на овче и козе мляко не е чак толкова много, и би могло да се реализира на регионалния пазар на трите области. Разбирам ситуацията и с удоволствие ще организираме такива срещи, ще говорим със собствениците на мандрите, но ние няма как като Агенция или като министерство да ги задължим и да им кажем взимате само това мляко, и това мясо, и на тази цена.

Министър Порожанов предложи да се проведе срещата, все пак имате инструментариум – БАБХ. Имате виртуални стада, а нямате инструментариум, някой път хигиената в мандрите не е много добра, куца, така, че имате инструментариум.

Точка трета – Разни

Министър Порожанов постави въпрос по тема, която вече е дебатирана – относно модулираната ставка в обвързаното производство.

След доста разговори и извън този формат е взел решение – да се заложи праг до 30 крави и до 100 овце и да има 10% увеличение на основната ставка.

Направени са никакви условни разчети, имайки предвид всички аргументи „за“ и „против“ модулираната ставка и даде думата на г-жа Стоянова за конкретна информация.

Аделина Стоянова започна с това, че са направени предварителни разчети при спазването на няколко условия.

Първо, определен е малък размер стопанство, в рамките на самата схема, до 30 броя крави, говеда, биволи и до 100 броя овце. След извършената проверка от ИАСРЖ е предложено да се определи по-висок размер на подпомагането за малките стопанства – до 30 бр. животни за ЕРД и до 100 животни за ДРД, както и да има 10%-но увеличение на основната ставка на всички стопанства до 30-то животно за ЕРД и до 100-то – за ДРД. Това за всяка от схемите е както следва:

Схема за млечни крави под селекционен контрол

Без модулация – до 30-то – ставка 502,74 лв.; над 30-то – ставка 478,77 лв.
С модулация – до 30-то – ставка 534,77 лв.; над 30-то – ставка 486,15 лв.

Схема за млечни крави

Без модулация – еднаква ставка 209,99 лв.
С модулация – до 30-то – ставка 215,94 лв.; над 30-то – ставка 196,31 лв.

Схема за месодайни крави под селекционен контрол

Без модулация – до 30-то – ставка 271,95 лв.; над 30-то – ставка 267,82 лв.
С модулация – до 30-то – ставка 282,59 лв.; над 30-то – ставка 256,90 лв.

Схема за месодайни крави и юници

Без модулация – еднаква ставка 137,46 лв.
С модулация – до 30-то – ставка 138,83 лв.; над 30-то – ставка 126,21 лв.

Схема за биволи

Без модулация – еднаква ставка 352,15 лв.
С модулация – до 30-то – ставка 369,07 лв.; над 30-то – ставка 335,52 лв.

Схема за овце-майки и/или кози-майки под селекционен контрол

Без модулация – до 100-то – ставка 78,69 лв.; над 100-то – ставка 66,10 лв.
С модулация – до 100-то – ставка 82,53 лв.; над 100-то – ставка 75,03 лв.

Янка Попова коментира: тридесет крави по 6,66 като животинска единица на овца е равно на приблизително 200 овце, да следваме този принцип, като съотношения в стопанствата, а не 100 овце.

Аделена Стоянова обясни, че когато е определен минималния брой за стопанствата, се изхожда от принципа не малки стопанства, като стопанства въобще, а малък брой животни, ограничения в рамките на схемата, тоест тук става въпрос за 30 броя животни, които са в рамките на тази схема, така че принципът, на който са определени са данните извадени от ИСАК по отношение на броя на стопанствата и броя на животните, които са заявени за подпомагане в съответните категории, разделено средно аритметично като цифра. Такъв подход е приложен и за овцете, и за говедата така, че принципа за определяне на среден размер на малко стопанство в рамките на схемата е този.

Мария Степанчева изрази предложение от името на двете асоциации и то е да няма модулирана ставка. Желанието им е по-бързо да станат изчисленията и

хората да си получат парите. С 15 дни да ги получат по-рано, ефектът е много по-голям.

Симеон Караколев предложи Агенцията да продължи с проверките, които ако протичат в същия дух на желание за някаква промяна, биха освободили още ресурс и съответно към края на ноември може отново да се преразгледат всичките тези цифри и данни.

Танчо Колев - достатъчно се говори за селекцията, но забравяме, че натоварваме гръбнака на говедовъдството, тъй наречените млечни крави. Ще отпаднат много от селекцията и ще отидат в тази схема. Ставката сега е 192 лв. Ако още няколко хиляди животни преминат в схемата тя ще спадне на 92 лв. Догодина този гръбнак на тези млечни крави няма да го има.

Симеон Караколев коментира информацията за намеренията да се увеличат осигуровките за земеделските стопани.

Министър Порожанов отговори, че е запознат с темата за осигуровките. Министерство на финансите са ги определили в този вид.

Мария Степанчева има два въпроса. Единия въпрос е за хуманното отношение. Интересуват се и искат точна информация, тъй като е трябвало да бъде платено в края на месец септември - началото на октомври. Вече е 17-а дата и няма абсолютно нищо готово.

Втория въпрос е за тези прословути кредити. Какво ще правим? Тази година беше много изгодна. Европейската комисия даде възможност всяка страна да даде допълнително компенсация на животновъдци земеделци за неблагоприятните климатични условия. От това се възползваха много страни, даже не е необходимо да се прави нотификация, а само да се уведоми Комисията. Мисля че беше много изгоден момента точно тези кредити да се оправят, че по този начин се подпомага животновъдството.

Министър Порожанов счита, че няма достатъчно аргументи за неблагоприятни условия в България, аналогични на останалите държави. Знае се за какво се дадоха помощи, те не ги дадоха за кредит или за друго – в Германия ще се даде чрез федералното правителство на регионалните провинции близо един милиард по една схема за сушата, там където осреднено за последните три или пет години добива за тази година е с 30% по-нисък, но за всички страни в момента опцията да получават такива извънредни помощи са само и единствено свързани със сушата. При нас този проблем го нямаме. Министър Порожанов даде думата на г-н Живков да каже докъде е стигнала схемата за хуманното отношение.

Живко Живков направи малка справка за цялата схема. От началото на приема до приключване по мярка 14 за 2017 година са подадени и приети валидирани заявления общо 611, като сумата в тези 611 заявления е 3 miliona 336

хиляди евро, което по прости сметки за петгодишен период с 10% обучение всяка година, означава едни ангажирани 18 miliona и половина евро. Знаете че бюджетът е три пъти по-голям от това, което е заявено. Към тази година, към днешна дата това е бюджета, това са заявлениета. За днешна ще видим с новия прием.

По отношение на въпросите, отправени към Фонда и към министерството за десетдневките за площта, ще дам думата на г-н Главчев, да ви обясни.

Станислав Главчев - има получени няколко въпроса в частта разни от г-н Синапов.

Проблеми с така наречените „десетдневки по мярка 14“. Нямам представа какво значи точно думичката проблеми. По принцип десетдневки се издават на всички кандидати, тъй като има две декларации, които трябва да се попълнят допълнително, а вече като слезем на конкретиката до конкретен бенефициент, ако има някакво доуточняване от страна на документите, те също се изискват с десетдневката. Конкретика по този въпрос не мога да дам, тъй като няма и конкретен въпрос.

В частта що се отнася до близост, фермите за дребни преживни и съответно едри преживни, когато са на паша, тъй като нямаме конкретна яснота, никъде не пише колко е тази близост, подхода ни е в рамките на община да се търсят на същия кандидат пасища, които вече той дали е получил от страна на община или по някакъв друг начин няма значение, гледат се заявлениета от него в заявлението му.

Относно въпроса за проследяването на 160 дни или 120 зависи и 40 на свободно отглеждане в двор, тук по този въпрос става дума за подпомагане по мярката и тази мярка е за целия период, тоест за цялата 2017 г., а не е до 30-ти септември, както е самата стопанска година, тъй като подпомагането е по години. В общи линии това е най-краткият отговор.

Живко Живков отговаря на въпрос на г-жа Степанчева, кога ще се плати? До петък, надявам се, външната фирма, с която работим, която калкулира и прави алгоритъма за всяко едно плащане, Вие знаете, че има такава, да бъде изгotten съвместно с екипа на Директни плащания и ИСАК отдела, контролен лист 3 и в края на седмицата, началото на другата седмица по моя справка около 250 заявления ще бъдат готови за плащане.

Работи се по изчистване на ето тези казуси и въпроси, които Вие зададохте, с площта, със събиране или вадене на квадратните метри в двор и навън, и в рамките на много кратко време ще бъдат разплатени и другите или отказани другите валидни заявления.

Предстои днес на Управителен съвет да бъде взето решение за парите за двете преходни помощи. До края на този месец или първите 10-15 дни от ноември месец ще направим всичко възможно да бъде разплатено всичко, което е поето като ангажимент, визират трите схеми – хуманно отношение, ПНДЖ и ПНДЖЗ.

Бойко Синапов благодари за информацията, което г-н Живков предостави. По отношение на проблема с кредитите каза, че има ангажимент на много високо ниво, поет към българските животновъди. Нека всички да го осъзнаем и всички заедно да търсим начин този проблем да бъде решен, защото когато ние като браншовици излизахме, поемахме и политически ангажименти, а ние - към всички животновъди, че този проблем ще бъде решен. Не мога да си обясня защо в момента никой не смее да обясни на премиера, че в крайна сметка имаме ангажименти. Това нещо трябва да се реши. Поет е ангажимент, пак казвам, на много високо ниво, нека да не забравяме това нещо. Всички да си го признаят, всички заедно да го решим този проблем. Всички заедно.

Заместник-министр Янко Иванов обяви, че днес този въпрос няма да се реши и закри заседанието.

(Закрито в 16,10 ч.)

Взети решения на заседанието на Съвета по животновъдство, проведено на
17.10.2018 г.

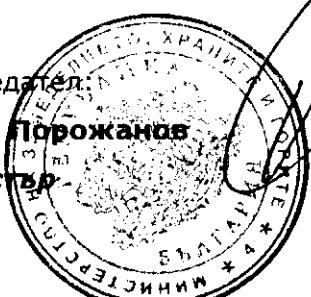
- Да се организират срещи на Съвета по генетични ресурси между РА и ИАСРЖ, за да се определят ясни стандарти на породите;
- Определяне на разумни критерии за капацитета на РА - брой животни, които да обслужва един селекционер;
- Да се проверят лабораториите, изследващи проби за развъдната дейност и да се направят засечки с изразходваните реактиви;
- Да се направи проверка по сигнал на фермер от обл. Ловеч, общ. Тетевен, който има около много регистрирани животновъдни обекти, в които няма животни;
- Да се организира специална среща с бранша от всички отрасли във връзка с проблема с недостига на работна ръка в земеделието. Да се излезе с общо предложение към Министерство на труда и социалната политика;
- Да се изготви предложение за диференциирани бюджети по сектори за Държавна помощ за създаване и поддържане на родословна книга и за определяне продуктивността и генетичните качества на животните;

- Да се организира нарочен съвет във връзка с инвентаризацията на животните, извършвана от частнопрактикуващите лекари и информацията във ВетИС. Да се провери нормативно, възможно ли е да се изчистят отпадналите животни от ВетИС, без да се налагат санкции;
- Да се организира среща на БАБХ с мандрите във връзка с обявената забрана за реализацията на продуктите от ДРД извън трите засегнати области.

Председател:

Румен Порожанов

Министър

Зам.-председател:

Доц. д-р Янко Иванов

Заместник-министр

Зам.-председател:

Вергиния Кръстева

Заместник-министр

Изготвил:

"/М. Узунова/

---

* На Съвета се води аудио запис и стенографски протокол, на база на които е изготвен настоящия протокол. Стенографският протокол се съхранява в дирекция „Животновъдство“.